

IV. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN LƯU Ý KHI THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH MÔN CÔNG NGHỆ LỚP 6

4.1. Nội dung học tập

Công nghệ là môn học mang tính thực tiễn và tính thời đại cao. Vì vậy nội dung môn học được thiết kế xuất phát từ thực tiễn và phải được vận dụng, thực hành, kiểm nghiệm trong thực tiễn, đồng thời đảm bảo đáp ứng được những yêu cầu của thực tiễn sản xuất và đời sống. Trong quá trình dạy học, cần gắn lí thuyết với thực hành, gắn hoạt động học tập ở lớp với hoạt động trải nghiệm, vận dụng ở gia đình và cộng đồng, thường xuyên cập nhật những thành tựu mới của khoa học.

Công nghệ còn là môn học mang tính tích hợp. Vì vậy nội dung giảng dạy được xây dựng theo nguyên tắc kĩ thuật tổng hợp và liên kết với các môn học khác như Toán, Khoa học tự nhiên, Mĩ thuật,...

Giáo dục công nghệ ở cấp Trung học phổ thông có nội dung đa dạng, phong phú, nhưng chỉ có thời lượng hạn chế. Vì vậy, những nội dung được trình bày trong môn Công nghệ lớp 6 là những nội dung cốt lõi. Với chủ trương trao quyền chủ động cho nhà trường của Chương trình giáo dục phổ thông, nếu những sản phẩm công nghệ được đề cập trong SHS không phổ biến ở địa phương thì GV có thể thay đổi bằng các sản phẩm công nghệ khác gần gũi, phù hợp với HS của mình và thể hiện điều đó trong kế hoạch giáo dục của nhà trường.

4.2. Phương pháp và hình thức tổ chức dạy học

Ngoài các định hướng chung về phương pháp giáo dục được nêu trong Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể, GV cần chú trọng các định hướng sau về phương pháp dạy học môn Công nghệ lớp 6:

– Định hướng phát triển năng lực: Khi thiết lập các hoạt động dạy học cho mỗi nội dung, chủ đề học tập, ngoài việc đáp ứng mục tiêu phát triển phẩm chất và năng lực chung cốt lõi được nêu trong Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể, mục tiêu kiến thức và kĩ năng mà HS cần đạt được cho nội dung đó, các hoạt động dạy học còn phải đáp ứng yêu cầu phát triển năng lực đặc thù môn học với mô hình gồm các thành phần: hiểu biết công nghệ, giao tiếp công nghệ, sử dụng công nghệ, đánh giá công nghệ và thiết kế kĩ thuật.

– Định hướng học tập qua hành động, học tập trải nghiệm: Theo định hướng này, hoạt động dạy học sử dụng nhóm phương pháp dựa trên học tập trải nghiệm làm chủ đạo; vận dụng, gắn kết với thực tiễn và định hướng giải quyết các vấn đề thực tiễn nâng cao sự hứng thú của người học, góp phần hình thành năng lực, phẩm chất mà bài học đảm nhiệm.

– Định hướng dạy học tích cực: Hoạt động dạy học theo định hướng này tăng cường sử dụng các phương pháp dạy học phát huy tính chủ động, sáng tạo, tích cực và phù hợp

với nhiệm vụ hình thành và phát triển năng lực, phẩm chất cho HS như dạy học dựa trên giải quyết vấn đề, dạy học dựa trên trải nghiệm, khám phá, dạy học thực hành cùng những kĩ thuật dạy học tương ứng. Bên cạnh đó, ở mỗi chương của sách Công nghệ 6 đều có các dự án học tập phù hợp với nội dung từng chủ đề, phù hợp với năng lực của HS và điều kiện dạy học, trên cơ sở tích hợp kiến thức môn Công nghệ với kiến thức của các môn học khác. Các dự án học tập cũng là những gợi ý để GV kết hợp kiểm tra năng lực vận dụng kiến thức của HS.

– Định hướng dạy học giải quyết vấn đề: Với quan điểm chung của giáo dục phổ thông là đảm bảo phát triển phẩm chất và năng lực người học, hoạt động dạy học chú trọng giải quyết các vấn đề trong học tập và đời sống. Phần đầu mỗi bài học trong SHS Công nghệ 6 đều đặt ra các vấn đề cần giải quyết thông qua nội dung được trình bày trong bài học. Kết thúc quá trình dạy học, HS phải giải quyết được những câu hỏi hay tình huống đã đặt ra.

– Định hướng dạy học theo chủ đề, dự án: Hoạt động dạy học theo định hướng này bao gồm xây dựng các hình thức tổ chức hoạt động, vận dụng các phương pháp dạy học theo nhóm kết hợp với dạy học cá thể hoá, phát huy năng lực xã hội, năng lực giao tiếp và làm việc hợp tác của HS, đáp ứng yêu cầu của giáo dục hiện đại: phát triển năng lực để người học cùng chung sống với tập thể, với cộng đồng.

4.3. Phương pháp đánh giá kết quả học tập

– Định hướng chung: Việc đánh giá kết quả học tập của HS cần bám sát các định hướng chung về đánh giá đã được nêu trong Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể.

– Đánh giá năng lực: Chương trình môn Công nghệ lớp 6 được xây dựng theo định hướng phát triển năng lực. Theo đó, chương trình không quy định chi tiết về nội dung các bài học cụ thể mà chỉ quy định các nguyên tắc, định hướng chung về yêu cầu cần đạt về phẩm chất và năng lực của HS. Do đó, để đánh giá kết quả học tập của HS, GV cần sử dụng các câu hỏi có tính tổng hợp hoặc những bài toán thực tiễn để rèn luyện cho HS khả năng tư duy, khả năng vận dụng kiến thức đã học để giải quyết vấn đề. GV có thể đánh giá thông qua các dự án học tập với các chủ đề mang tính tích hợp nội dung kiến thức, kĩ năng của nhiều bài học trong chương và tích hợp kiến thức, kĩ năng của các môn học khác.

– Kết hợp đánh giá tiến trình và đánh giá kết quả: GV cần kết hợp đa dạng các phương pháp đánh giá khác nhau đảm bảo đánh giá toàn diện HS, chú trọng đánh giá bằng quan sát trong cả hai trường hợp đánh giá tiến trình và đánh giá sản phẩm.

– Đánh giá dựa trên tiêu chí, đảm bảo tính chính xác: Với mỗi nhiệm vụ học tập, tiêu chí đánh giá được thiết kế đầy đủ, theo yêu cầu cần đạt và được công bố ngay từ đầu để định hướng cho HS trong quá trình thực hiện nhiệm vụ học tập.